

Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Bratislava 4. júla 2018
Číslo: 3086-2018-KPSR

Vážený pán predseda,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 20. júna 2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predseda, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Stanislav Gaňa, riaditeľ odboru legislatívy a milostí Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Andrej Danko
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
06 -07- 2018		
Číslo spisu: <i>PREDS-393/2018</i>		
Listy: <i>11-</i>	Prílohy: <i>115</i>	
RZ	ZH	LU

Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

Číslo: 3086-2018-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidenta Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 20. júna 2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch
a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Predkladá:
Andrej Kiska
prezident Slovenskej republiky

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Andrej Kiska', with a stylized flourish at the end.

Bratislava 4. júla 2018

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I

Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 20. júna 2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „schválený zákon“).

Navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

II

1. Národná rada Slovenskej republiky prijala 1. februára 2011 zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (zákon č. 33/2011 Z. z.). Týmto zákonom sa v čl. VII novelizoval zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu *navrhovaným doplnením právnej úpravy sa ukladá povinnosť všetkým súdom zverejňovať všetky právoplatné rozhodnutia.*

Ako ďalej uvádza dôvodová správa *„zverejnenie súdnych rozhodnutí prioritne prispeje k stransparentneniu rozhodovania súdov, čím sa ešte viac posilní ochrana pred tajným výkonom spravodlivosti a kontrola zo strany verejnosti. Zverejňované rozhodnutia budú predstavovať rozsiahlu databázu informácií o spôsobe aplikácie právnych noriem súdmi, slúžiacu nielen na ďalšie vzdelávanie sudcov, či právnej a laickej verejnosti, ale aj na skvalitnenie procesu zjednocovania súdnej praxe a tým predchádzania prekvapivým súdnym rozhodnutiam. Prakticky neobmedzený prístup k súdnym rozhodnutiam, osobitne k obsahu odôvodnení, v nemalej miere vytvorí tlak na presvedčivejšie (kvalitnejšie) zdôvodňovanie záverov súdov a zároveň poskytne dostatok podkladových informácií pre prípadnú kontrolu bezprostrednej sudcovskej činnosti konkrétnych sudcov, resp. súdov ako takých.*

Okrem inštitútu zverejňovania súdnych rozhodnutí sa navrhuje rozšíriť právnu úpravu aj o inštitút sprístupňovania rozhodnutí na žiadosť. Podľa navrhovaného ustanovenia § 82a ods. 4 budú súdy sprístupňovať na základe žiadosti všetky svoje rozhodnutia, vrátane neprávoplatných a procesných rozhodnutí. Tým sa zároveň odstráni pretrvávajúce spory o to, či musia súdy sprístupňovať aj svoje procesné rozhodnutia. Samozrejme, v zmysle § 8 až 12 zákona o slobode informácií sa z rozhodnutí vylúčia informácie chránené zákonom – napr. osobné údaje, obchodné tajomstvo atď. Rovnako nie

je vylúčené, aby súd odkázal žiadateľa na už zverejnené súdne rozhodnutie. Sprístupňovanie rozhodnutí sa bude vykonávať v režime zákona o slobode informácií.“

2. Národná rada Slovenskej republiky prijala 20. júna 2018 zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (tlač č. 954). Schválený zákon rozširuje okruh výnimiek zo sprístupňovania súdnych rozhodnutí na základe žiadosti žiadateľa podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov o súdne rozhodnutia - súhlas s poskytnutím údajov, ktoré sú predmetom telekomunikačného tajomstva podľa osobitného predpisu,^{42aa}) súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov⁵) a príkaz podľa Trestného poriadku.

Podľa všeobecnej časti dôvodovej správy k schválenému zákonu *„účelom predloženia návrhu zákona je vytvoriť zákonné predpoklady pre zabezpečenie ochrany bezpečnostných záujmov Slovenskej republiky.“* Zamedzuje sa možnosť sprístupňovania súhlasov, ktoré zákonní sudcovia príslušných súdov vydávajú podľa § 63 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podľa zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane pred odpočúvaním) a príkazov vydávaných v trestnom konaní.

Podľa platnej právnej úpravy niet zákonnej možnosti nesprístupniť tieto rozhodnutia súdov. Tento stav je podľa predkladateľa *„z hľadiska potreby chrániť bezpečnostné záujmy Slovenskej republiky a riadny priebeh trestného konania neprijateľný.“* Navrhol preto výnimku z plošného sprístupňovania všetkých súdnych rozhodnutí — a to práve vo vzťahu k súhlasom súdu s poskytnutím údajov tvoriacich predmet telekomunikačného tajomstva, súhlasom na použitie informačno-technických prostriedkov a príkazov súdu vydávaných podľa Trestného poriadku.

3. Schválený zákon nebol predmetom pripomienkového konania. Vláda Slovenskej republiky – ako predkladateľ zákona – v dôvodovej správe neuviedla, že nastali konkrétne a preskúmateľné mimoriadne okolnosti v podobe ohrozenia bezpečnosti, ktoré viedli k potrebe predloženia zákona do legislatívneho procesu bez pripomienkového konania. Tento nedostatok návrhu zákona nebol odstránený ani pri jeho schvaľovaní v národnej rade.

Navyše, uplatňovanie doterajšej platnej a účinnej právnej úpravy v § 82a zákona o súdoch počas šesť a polročnej aplikačnej praxe nemalo podľa dostupných zdrojov za následok vyvolanie mimoriadnych okolností v podobe ohrozenia bezpečnosti. Naopak, v súlade s princípmi právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), prispievalo a prispieva k transparentnosti a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a účinnej kontrole súdnych rozhodnutí. Zároveň vytváralo zákonný rámec na uplatnenie

garantovaného základného politického práva – práva na informácie (čl. 26 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

4. Nesprístupňovaním rozhodnutí uvedených v schválenom zákone zaniká možnosť verejnej kontroly takého rozhodovania všeobecných súdov Slovenskej republiky, ktoré výrazne zasahuje do viacerých základných práv a slobôd jednotlivcov. Odstránenie takejto verejnej kontroly preto musí byť vždy odôvodnené objektívnymi a dokázateľnými skutočnosťami. Takými, ktoré vylučujú iný záver, než ten, že pri sprístupnení niektorých rozhodnutí všeobecných súdov dochádza k ohrozeniu bezpečnosti na úrovni mimoriadnych okolností. Národná rada Slovenskej republiky však existenciu mimoriadnych okolností a ani ohrozenie bezpečnosti nijako nezdôvodnila.

5. Podľa § 5 ods. 4 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky prechodné ustanovenia obsahujú právnu úpravu režimu prechodného spolupôsobenia doterajšieho právneho predpisu a nového právneho predpisu na právne vzťahy upravené doterajším právnym predpisom.

Formulácia prechodných ustanovení musí byť úplná a presná, aby ich prepojenie s konkrétnymi zmenami v právnom predpise bolo jednoznačné, a vytvárali tak právny základ pre plynulý prechod existujúcich právnych vzťahov na novú právnu úpravu. V prechodných ustanoveniach sa vyjadruje aj časovo obmedzená účinnosť ustanovení právneho predpisu. Takéto prechodné ustanovenia musia byť, z hľadiska právnej istoty, nevyhnutne spojené s dátumom nadobudnutia účinnosti schváleného právneho predpisu. Tak, aby účinnosť nezasahovala do predchádzajúcich skutkových a právnych dejov bez toho, aby tieto deje boli riadne, hoci dočasne, upravené.

Z hľadiska týchto pravidiel tvorby právnych predpisov preto nie je opodstatnené nadobudnutie účinnosti schváleného zákona dňom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Schválený zákon žiadnym spôsobom neupravuje, ako sa má postupovať pri žiadostiach o sprístupnenie tých súdnych rozhodnutí podaných pred nadobudnutím účinnosti schváleného zákona, ktoré by po nadobudnutí účinnosti schváleného zákona už nebolo možné sprístupňovať. Nedostatok prechodných ustanovení by v tomto prípade mohol viesť aj k tomu, že by sa žiadatelia, ktorí sa domáhali sprístupnenia súdnych rozhodnutí pred nadobudnutím účinnosti schváleného zákona, mohli úspešne brániť proti porušovaniu ich zákonných aj základných práv v konaní pred správnym súdnictvom aj Ústavným súdom Slovenskej republiky.

6. Podľa § 2 ods. 2 písm. a) zákona o tvorbe právnych predpisov vyváženosť právneho poriadku predpokladá zosúladenie všetkých jeho súčastí. Toto zosúladenie predpokladá súlad právneho predpisu s právnym poriadkom tak, že dosahovanie cieľov sledovaných jedným právnym predpisom nebráni alebo nestázuje dosahovanie cieľov sledovaných iným právnym predpisom. Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona právny predpis ustanovuje práva a povinnosti tak, aby dotvárali alebo rozvíjali sústavu práv a povinností v súlade s ich doterajšou štruktúrou v právnom poriadku a nestali sa

vzájomne protirečivými. Schválený zákon tieto pravidlá tvorby právnych predpisov nerešpektuje.

Predkladateľ schváleného zákona ani Národná rada Slovenskej republiky sa nevyrovnali so vzájomným prepojením § 82a zákona o súdoch a zákona o slobodnom prístupe k informáciám a zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností, ktoré podrobnejšie upravujú dôvody na nesprístupnenie požadovanej informácie, resp. obmedzenie rozsahu sprístupnenia požadovanej informácie. Rovnako nevzali do úvahy anonymizáciu zverejňovaných resp. sprístupňovaných súdnych rozhodnutí, ako ju upravuje § 82a ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. v platnom a účinnom znení.

7. Spôsob navrhnutia a schválenia zákona ako aj paušálne konštatovanie dôvodov, pre ktoré sa návrh zákona nepredložil do pripomienkového konania, vedie k záveru, že jeho zamlčaným účelom je snaha obmedziť verejnú kontrolu závažnej rozhodovacej činnosti súdov Slovenskej republiky, než chrániť bezpečnosť. Schválený zákon tým zasahuje do viacerých základných práv a slobôd jednotlivcov. Rovnako sa domnievam, že schválený zákon zavádza do právneho poriadku Slovenskej republiky také opatrenie, ktoré neprimeraným spôsobom zasahuje do zmyslu a podstaty základného práva ustanoveného v čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky a dostáva sa do rozporu s princípom právneho štátu.

III

Vzhľadom na výhrady a pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní zákon neprijala ako celok.

Bratislava 4. júla 2018